

**SZEGEDI
ÜNNEPI
HETEK
1974**

Muzsikáló udvár. A Szegedi Szimfonikus Zenekar kamarazenekarának hangversenye a városháza udvarán, este 8 órakor.

XV. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum képtárában, szeptember 16-ig.

Fotóklubok X. Szegedi Szalonja. Fotókiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

Kass János, Reich Károly és Würtz Ádám Shakespeare-illusztrációi, kispasztellók, plakettek, érmek. Kiállítás a Képcsarnok bemutatótermében, augusztus 15-ig.

A tápai gyékényszöves. Kiállítás a tápai művelődési házban, augusztus 24-ig.

Kokas Ignác festőművész kiállítása a November 7. Művelődési Központban, szeptember 1-ig.

Mészáros Dezső szobrászművész szabadtéri szoborkiállítása a Móra-parkban, augusztus 20-ig.

Melocco Miklós szobrászművész kiállítása a Közművelődési Palota kupolájában, augusztus 20-ig.

Móra Ferenc-émlékiállítás a Somogyi-könyvtár olvasótermében, augusztus 20-ig.

Szeged környéki népiélet, tékák, ládák, szörhímzések. Néprajzi kiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

Kovács Endre és Mészöly Katalin koncertje a dómban

A budapesti orgonaművész, Kovács Endre, hétfő esti szegedi koncertjére több rövidebb lélegzetű művet választott, nem egészen azokat, melyeket az utcai plakátokon olvasni lehetett. A dóm hangversenyeinek hagyományai szerint tömör és okosan eligazító információk hangzanak el a helyszínen, ám az ismert akusztikai problémák miatt a szöveg nem érhető mindig tisztán, a sok száz hallgató jogos igénye, hogy pontosan tudja, mit játszik a művész. Ezért hát az élőszavas műsorok mellett nem ártana műsorfüzetben is rögzíteni, netán egyetlen összefoglalóban, a nyári orgonaprogramot (persze már csak jövőre) — miként ez a filharmónia rendes évadjában szokásos, s miként így történt idén például a Muzsikáló Udvar tetszetős kis kiadványában is.

Kovács Endre műsorának barokk részében *Buxtehude A-dúr preludium* és *fugája* után *Bach két korálójátékát* és a *c-moll passacagliát* játszotta, a második szakasz-

Próbát tartott az Állami Népi Együttes

Tegnap, kedden délelőtt megérkezett Szegedre a dómszínpadon három alkalommal szereplő Magyar Állami Népi Együttes: a táncosok, az énekkar és a zenekar tagjai, az együttes művészeti vezetői. Este már próbáltak a téren. Ma, szerdán: főpróba.

Az idei, utolsó premieren, holnap, csütörtök este, az együttes új, *Táncra, muzsikára* című kétrészes műsorát láthatja a szabadtéri közönség. A *Rabai Miklós és Létai Dezső* koreográfiáiból, zenekari és énekszámokból összeállított műsort először Budapesten, az Erkel Színházban mutatták be áprilisban — nagy sikerrel. Az együttes művészeti vezetője, Rabai Miklós — aki betegsége miatt nem jöhetett Szegedre — a paraszti folklór elemeit, gazdag táncincsu vidékek motívumait dol-

gozta fel kompozícióiban, de szerepel a programban széki táncrend és hegyközi lakodalmasjáték, valamint, a színpadra adaptált jellegzetes magyar táncok mellett, egy fantáziaszám, *Létai Dezső: A kiskakas* című humoros koreográfiája. Csángó szerelmi és kunsági betyárdalok, valamint a Daróczi Bárdos Tamás vezette zenekar számai teszik változatosabbá a csütörtöki bemutató programját.

Az Állami Népi Együttes szinte már törzsvendég a dóm előtti színpadon, az idén több mint hetedszer szerepelnek a nyári játékokon. Eddig több mint százezer néző látta műsoraikat, legutóbb, három évvel ezelőtt, az egyik legismertebbet, az *Ecséri lakodalmast*.

S. E.

Alakítani a közízlést

Nem hiszem, hogy színházi előadásokat csodálva, kiállítási termekben bolyongva, filmszínházak nézőterén sokakban fordult meg a kérdés: kié a művészet, alkotó, közönség vagy mindkettő? Kinek a tulajdona egy-egy vers, festmény, szobor, táncprodukció? Vajon vannak-e a valóságnak ebben a szférájában tulajdonviszonyok? Egyetlen kis rajz — legyen az bárki magántulajdona —, egyetlen dalam mindenkié lehet, aki látta, hallotta, megszerette, akinek embersége részévé vált. Biztos vagyok abban, hogy a jó műveket, a kiváló alkotásokat előbb vagy utóbb magukénak érzik a tömegek, ha egyáltalán eljutnak ezek a produktumok és produktóik a társadalom legszélesebb rétegeihez. Ha igen, akkor a lehető legtermészetesebb a művészet köz. tulajdonjellege.

A művészeti fejlődés mai tendenciái egyértelműen jelzik azt az utat, amely a tömegek meghódításához —

megnyeréséhez, neveléséhez, műveléséhez — vezet. Így nyújt egymásnak kezét művészet és közművelődés, így találkozik művész és közönség alkotó módon, együtt, közösen teremtő szándékkal. S ezeken a találkozáson egyértelműen lelepleződnék akár terepszínűre festett elefántcsonttoronyokon született alkotások, meghunyászkodnak a l'art pour l'art művek, meghátrálnak a hőbörgő, perency divatokat magmuló produkciók, visszavonulnak a giccsgyárosok és a dilettánsok. Itt dől el az igazi művészet nagy csatája, a közönséggel való találkozás pillanataiban, a szellem csatáira, ahol kenyértörésre vagy békekötésre kerül sor. Ezért igyekezzük napjainkban minden művészt mind magasabb művészi szinten tömeghez szólítani. Ezért jelentős dolog, hogy hányan olvasnak el egy-egy új regényt, mennyien néznek meg színelőadást, hányan fordulnak meg a kiállító teremben. Mert annyi embernek lesz egy-egy mű edes vagy mosolyra kényszerítő, megtagadott, megszuflott vagy vállalt és szeretett fia, de mindenképpen elidegeníthetetlen része — közös tulajdonunk, a társadalmi tudat, gazdagító új adalék.

A művészet és közművelődés, az alkotók és a közönség találkozásának egyik nagy és országosan jelentős fóruma a nyaraként visszatérő Szegedi Ünnepi Hetek rendezvényorozata, ahol művészi élmények, új ismeretek egyszerre lesznek magántulajdonok és társadalmi tulajdonok. Ezeket a rendezvényeket igazi otthonra találják a művészek, mert a közönség széles rétegeivel találkoznak. Jóval túl az idei ünnepi hetek idején már karakteresen kirajzolódnak azok a pontok, ahol a legtöbbet tud nyújtani a művészet az egyes embernek és a közösségnek, s ahol a művészet legtöbbet kap vissza eltét közegtől. Az idén a művészetek olyan színvonalas és változatos kavalkádjának lehettünk tanúi és részesei, amire talán még nem volt példa. S az alkotók tisztá szándékát megérezte a közönség, a Dóm tér színpadán szinte minden alkalommal telő ház előtt játszottak a színészek: szóla-

fel *Puccini* utolsó remekének, a *Turandot*nak csodálatos dallamai. A Móra-parkban *Mészáros Dezső* szabadtéri szoborkiállításán, a kiállítótermekben ezek és ezek találkozhattak a képzőművészet legkülönbözőbb műfajai, stílusai, sok-sok alkotójával. Az orgonahangversenyeken most is zsúfolt ház előtt szólaltak meg a barokk, a romantikus és a modern dallamok.

Mindennek ellenére ezek a művészeti fórumok nem kiszolgálják a közízlést, hanem alakítani, nevelni, formálni igyekeznek. Ebben van legnagyobb erényük, s itt közös a művészet és közművelődés célja, itt találkozik társadalmunk két jelentős feladatát élénkítő szférája. Valahogy úgy valósult meg most, ezen a nyáron, Szegeden, a műsár testvérisége, ahogy egykor a görögök és a barokk idején az építészet, képzőművészet, zenés színjáték, egy-egy nagy alkotásban. Ugy tűnik, a különböző művészeti ágaknak ez a közlekedése egymáshoz és a közönséghez szorító igény, sürgető feladat mindkét oldalról. A Szegedi Ünnepi Hetek sokszínű művészeti programja nagyban hozzájárult közművelődési feladataink megvalósításához. Láthatóvá és lemérhetővé teszi mindannyiunk számára, hogy az emberek nagy tömegei magukénak, ha úgy tetszik, tulajdonuknak vallják a jó műveket, az igazi alkotásokat. Képesek ezekért áldozni forintot, időt és fáradságot egyaránt.

Azt sem tagadhatjuk, hogy nem ugyanannyi élményt és szépséget fedez fel egy-egy különös alakúra faragott közsoborban, a csillagos ég alá költözött színházi előadásban vagy épp a Muzsikáló Udvar hangversenyén minden ember. Sok még a pótolni való, de biztos vagyok benne, hogy az a néni, akit falujából először röpített az autóbussz Szegedre, először találkoztott igazi színházzal, képek, szobrok sokaságával, nem felejté ezt az élményt.

A program végéhez közelítve megállapíthatjuk, hogy ilyen színvonalas, sokarcú nyári programja talán még nem volt ennek a városnak. A közvélemény lelkiismerete (vagy lelkiismeret-furdalása), mely az utóbbi időben egyre inkább feltette, szidta és óvta, már-már eltemette, majd újból védőzárnnyal alá vette ezt az ügyet, most ismét magának érzi. Adhat-e többet ez a program, mint olyan gazdagító élményeket, mely sokunké, mindannyiunké — tehát köztulajdon.

Tandi Lajos

Persely vagy automata?

A kísérletezés viszi előbbre a világot. Ennek is van azonban ésszerű határa. Amikor már többé kerül a leves, mint a hús, akkor hagyjuk abba, csináljunk valamit mást. Így van ez az autóbusszjegyekkel is. Dicséretes törekvése a Volánnak, hogy munkaerő-takarékossá céljából kísérletezzék évek óta persellyel, jegybefogó készülékkel, a napokban bemutott félautomatával, igyekszik megtalálni a legjobb megoldást. Persze, a legegyszerűbb az lenne, ha mindenki ingyen közlekedne. Csak felszállnának az autóbusszra, villamosra, nem kellene jegy, bérlet meg ilyesmi, de hát ez torz vágyalom, a legenda szerint Krisztus koporsóját se őrizték ingyen. Meg aztán egyéb szempontokból is lehetetlen, mindenki által ismert okoknál fogva. Mit kell akkor tenni? Megkeresni a módját annak, hogy a kecske is jóllakjon és a káposzta is megmaradjon.

A Volánnak igen sokba kerültek a perselyek annak idején. Még többé a perselydezmálók, akik ugyan kevesen voltak, mert tévedés lenne általánosítani, a gépjárművezetők 90 százalékának — sőt ennél is többnek — eszébe se jutott megcsorbítani a bevételt, de mégis... Az utasok se angyalok, a készülék megvilágítása se volt tökéletes, a hűsfillérek az elszármolásnál a gépkocsivezetőknek jelentettek hiányt, amit szigorúan be kellett fizetni. Az újabb rendszert is ismeri mindenki. A „pilóta” figyelni a persely nyakán bedobott pénzdarabokat, számolja, hány jegyet kell adnia, aztán odacsukja Gedeon bácsi unokáját a középső ajtón, amiért meg is kapja a magáét az utazóközönségtől. Tehet róla? Csak két szeme van, az is elől, a hátán egy se, nézi a pénzt, a jegyet, a bal oldali tükröt az induláshoz, a jobb oldalát az ajtócsukáshoz, meg mindent az égvilágon, egyedül. Most jött a félautomata. De könyörgök, miért akarjuk feltalálni a spanyolviaszt? Annak már régen gyárja van!

A Budapesti Közlekedési Vállalatnál jól bevált módszer a műanyagból öntött jegylukasztó szerkezet. A jelenleg használatban levő jegyeket is a nyomda készíti, annak meg mindegy, hogy milyet csinál. A Volánnak bizonyára vannak jól képzett közgazdászai, nekik nem esik nehezükre kiszámítani, mennyibe jönnének azok a jegylukasztók, mennyit költöttek már eddig a kísérletezésre, a gépjárművezetők minden érdeklődőnek megmondják, hány forintot kapnak a munkabérükhöz havonta a kollektív szerződés szerint a jegyosztásért. Egyenleget kell vonni. Nem leszünk mi kisebbek attól, ha „lekoppintjuk” a kitűnően bevált módszert, mióta a papír színezését kitalálták, azóta nem jelenthet problémát az sem, hogy a budapesti től elűtő színű jegyet áruljunk. Legyen a miénk rózsaszín és fehér, vagy lilá és szürke, vagy akármilyen. Hogy nehezsé az árusítás? A BKV még nem rokkant bele, a trafikosok se. Ki kell egyszer mondan, ne legyünk mi papábkak a papánál, nem szégyen tanulni attól, aki feltalálta a spanyolviaszt.

B. L.

A tanács értékesíti a mértéken felüli ingatlanokat

Mint köztudott, az 1971-ben kiadott kormányrendelet szabályozta, pontosabban maximumizálta a személyi tulajdonban levő telkeket és üdülőket. A jogszabályok célja is ismeretes. Azt tűzték feladatul, hogy elősegítsék az állampolgárok telek-, illetve lakásigényének kielégítését, és nem utolsósorban gátat vessenek a munka nélküli vagyonszerzési törekvéseknek. Ehhez tartozik még, hogy később tovább szabályozzák, mekkora lehet az építhető lakás, illetve üdülő nagysága, és rendezték az ingatlanok adózásával, nyilvántartásával kapcsolatos kérdéseket is.

A rendelkezések fő céljai megvalósultak, megszűnt a telekfelhalmozás és a telek-spekuláció. Az intézkedések célja volt, széles körű helyesléssel találkozott az a döntés, hogy egy személynek, illetve családnak saját tulajdonként egy lakása (lakótelke), s ezen felül legfeljebb egy hétvégi üdülőháza, illetve ilyen telke lehet.

A rendelet alapján Szegeden is felmérték a telektulajdonosok számát, és elkezdődött a mértéken felüli telkek, ingatlanok értékesítése. Amennyiben a tulajdonosok nem tettek eleget a jogsza-

bályi előírásoknak, kötelezték őket, hogy a tanács révén értékesítsék ingatlanukat. Így került sor arra, hogy a Szeged megyei városi tanács végrehajtó bizottsága kijelölje azokat az ingatlanokat, amelyeket értékesíteni kell.

Tegnap, az ügyfélszolgálati iroda hirdetőtáblájára kifüggesztették azt a listát, amely tartalmazza a kényszerértékesítésre bocsátott ingatlanok helyét, nagyságát és árát. Ez a minimális ár, de a vásárlók ennél többet is ajánlhatnak, ugyanis a tulajdonosok kijelölésénél a vb a legmagasabb árat kínálók részévé előnyben. Így lehet vásárlóként jelentkezni, hogy csekken befizeti a felajánlott összeg 10 százalékát. A Szeged megyei, városi tanács végrehajtó bizottsága 60 naptársadalmi visszhangja pozitív volt. Széles körű helyesléssel találkozott az a döntés, hogy egy személynek, illetve családnak saját tulajdonként egy lakása (lakótelke), s ezen felül legfeljebb egy hétvégi üdülőháza, illetve ilyen telke lehet. A rendelet alapján Szegeden is felmérték a telektulajdonosok számát, és elkezdődött a mértéken felüli telkek, ingatlanok értékesítése. Amennyiben a tulajdonosok nem tettek eleget a jogsza-

N. L.